

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK E-BÜLTEN

SKDM 2026

Uygulama Dönemi

SKDM 2026 Uygulama Dönemi

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Nedir?

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM), Avrupa Birliği tarafından 10 Mayıs 2023 tarihli ve (EU) 2023/956 sayılı Tüzük ile yürürlüğe konulan bir karbon fiyatlandırma mekanizmasıdır. Bu mekanizma, Avrupa Birliği'nin iklim politikaları doğrultusunda, ithal edilen ürünlerin üretim süreçlerinde ortaya çıkan sera gazı emisyonlarını dikkate alarak karbon maliyetinin sınırda düzenlenmesini öngörmektedir.

Bu düzenleme ile Avrupa Birliği, ithal edilen ürünlerin karbon içeriklerini fiyatlandırarak karbon kaçağını önlemeyi, Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi ile daha uyumlu bir yapı oluşturmayı ve uluslararası ticarete daha adil rekabet koşulları sağlamayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, Avrupa Birliği içinde faaliyet gösteren üreticiler ile üçüncü ülkelerden ithalat yapan firmalar arasında çevresel yükümlülükler bakımından daha dengeli bir sistem kurulması amaçlanmaktadır.

CBAM, özellikle karbon yoğun üretim yapılan sektörlerde düşük karbonlu üretimi teşvik etmeyi ve küresel ölçekte daha şeffaf bir karbon maliyeti yapısı oluşturmayı amaçlamaktadır.

Kapsam ve Ürün Grupları

CBAM ilk aşamada aşağıdaki sektörleri kapsamaktadır:

- Demir-çelik
- Çimento
- Alüminyum
- Gübre
- Elektrik
- Hidrojen

Bu sektörler, yüksek karbon yoğunluğu ve uluslararası ticaret hacimleri nedeniyle öncelikli olarak düzenleme kapsamına alınmıştır.

2026 İtibarıyla CBAM'ın Fiilen Uygulanması

CBAM uygulaması iki aşamalı olarak tasarlanmıştır:

- Geçiş Dönemi (01 Ekim 2023 – 31 Aralık 2025): Bu dönemde ithalatçılar yalnızca ürünlerin içerdiği gömülü emisyonları raporlamakla yükümlü olmuş, herhangi bir mali yükümlülük uygulanmamıştır.
- Nihai Uygulama Dönemi (01 Ocak 2026 itibarıyla): CBAM mekanizması Avrupa Birliği genelinde fiilen yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Komisyonu'nun 14 Ocak 2026 tarihli resmi açıklamasına göre:

- CBAM sistemi, gümrük idareleri ile entegre edilmiştir
- CBAM Registry, Taric ve Avrupa Birliği gümrük sistemleri ile eş zamanlı çalışmaktadır
- İthalat işlemleri sırasında CBAM kontrolleri aktif olarak yapılmaktadır

SKDM 2026 Uygulama Dönemi

Sistem Nasıl Çalışmaktadır?

CBAM kapsamında ithalat süreci şu şekilde işlemektedir:

1. İthal edilen ürünün üretim sürecine bağlı gömülü karbon emisyonu (ton CO₂) hesaplanır
2. Bu emisyon verisi, doğrulanmış veri olarak sisteme girilir
3. İthalatçı, CBAM kapsamında yetkili beyan sahibi (authorised declarant) olmalıdır
4. Gümrük işlemleri sırasında bu yetkilendirme kontrol edilir

Avrupa Komisyonu verilerine göre, 2026 yılının ilk haftasında:

- 12.000'den fazla ekonomik operatör başvuru yapmış
- 4.000'den fazla operatör yetkilendirilmiştir

CBAM Sertifikaları ve 2027 Zamanlaması

CBAM sisteminin temel mali aracı CBAM sertifikalarıdır.

- Sertifikalar, ürünün içerdiği karbon emisyonuna karşılık gelir
- Sertifika fiyatı, Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (EU ETS) karbon fiyatına bağlıdır

Kritik zamanlama:

- 2026 yılı, CBAM kapsamında mali yükümlülüğün başladığı ilk yıldır
- Bu yıl boyunca ithal edilen ürünlere ait emisyonlar hesaplanır ve kaydedilir

Ancak:

- 2026 yılına ait emisyonlar için CBAM sertifikalarının satın alınması ve teslim edilmesi 2027 yılında gerçekleştirilecektir.

Bu durum, sistemin ilk yılında uygulamaya geçişi kolaylaştırmak amacıyla öngörülmüş bir düzenlemedir.

Kaynaklar:

- (EU) 2023/956 sayılı Tüzük
- Avrupa Komisyonu CBAM uygulama duyuruları (2026)

Genel Değerlendirme

2026 yılı itibarıyla Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması, Avrupa Birliği'nin ticaret sistemine entegre edilmiş ve fiilen uygulanmaya başlanmıştır.

Bu yeni düzenleme ile birlikte, karbon emisyonları yalnızca çevresel bir gösterge olmaktan çıkmış, uluslararası ticarete doğrudan maliyet unsuru haline gelmiştir.

CBAM, özellikle karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren ve Avrupa Birliği ile ticaret ilişkisi bulunan üreticiler açısından, üretim süreçlerinin karbon yönetimi perspektifiyle yeniden değerlendirilmesini gerektiren önemli bir dönüşüm aracı olarak öne çıkmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARIMIZ

ISO 14001 ve ISO 50001 Belge Yenileme Denetimleri

25, 26 ve 27 Mart 2026 tarihlerinde, Türk Standardları Enstitüsü tarafından, Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi bünyesinde yürütülen ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi kapsamında belge yenileme denetimi gerçekleştirilmiştir. Üç gün süren denetim sürecinde, ilgili sistemlerin standard şartlarına uygunluğu, uygulama düzeyi ve etkinliği değerlendirilmiş; yapılan inceleme ve gözlemler sonucunda denetim, sıfır majör ve minör uygunsuzluk ile başarıyla tamamlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

Rüzgar ve güneş enerjisi 2025'te AB'de ilk kez fosil yakıtları geride bıraktı

Uluslararası enerji düşünce kuruluşu Ember'in yayımladığı Avrupa Elektrik Değerlendirmesi raporuna göre, 2025'te AB'de elektrik üretiminin yüzde 30'u rüzgar ve güneşten sağlanırken fosil yakıtların payı yüzde 29'da kaldı. Böylece rüzgar ve güneş, AB elektrik üretiminde ilk kez fosil yakıtları geride bırakmış oldu.

Bu değişimde, üst üste dördüncü yılda da yüzde 20'nin üzerinde büyüyen ve AB elektrik üretiminde rekor düzeyde yüzde 13 paya ulaşan güneş enerjisindeki hızlı artış belirleyici oldu. Güneşten elektrik üretimi, 2025'te hem kömür hem de hidroelektrikten üretimi geride bıraktı.

Haber Kaynağı

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/ruzgar-ve-gunes-enerjisi-2025te-abde-ilk-kez-fosil-yakitlari-geride-birakti/3807775>

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

COP31 Öncesinde İş Dünyasının Hazırlık Karnesi Açıklandı:

Türkiye'nin bu yıl ev sahipliği yapacağı BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 31. Taraflar Konferansı (COP31), iklim ve sürdürülebilirlik alanındaki dönüşüm kapasitesini küresel ölçekte sergileyeceği önemli bir eşik olacak. Türkiye'nin Antalya'da 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında ev sahipliği yapacağı ve Başkanlığını üstleneceği COP31, ülkelerin iklim hedeflerini tartıştığı bir diplomasi platformu olmasının yanı sıra, Türkiye iş dünyasının dönüşüm kapasitesini, yatırım hazırlığını ve rekabetçiliğini küresel ölçekte görünür kılacak.

<https://www.iklimhaber.org/cop31-oncesinde-is-dunyasinin-hazirlik-karnesi-aciklandi-odakta-enerji-donusumu-var/>

Faydalı Linkler

<https://ticaret.gov.tr/data/65dc9d3113b8762768385d66/Ticaret%20Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1%20SKDM%20Sunum-23022024.pdf>

Kaynaklar

https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en#guidance

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

SCAN ME

<https://www.instagram.com/makineihtisas>

<https://twitter.com/makineihtisas>

<https://tr.linkedin.com/company/makineihtisas>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
30. Sok. No:8/1 41455 Dilovası/Kocaeli
Tel: 0 262 722 90 22 (PBX)
Faks: 0 262 722 90 20
Web: <http://www.makineosb.org.tr>
Email: info@makineosb.org.tr